

2018

VÄRLDENS MYTER OCH BERÄTTELSE

FÖRDJUPNING

VÄRLDSKULTUR
MUSEERNA **ETNOGRAFISKA**

Världens myter och berättelser

Fördjupning och handledning

Skolprogrammet kan genomföras som en visning eller som en visning och en workshop. Om ni har egna specifika önskemål om innehåll, frågeställningar, handledningsmaterial och pedagogik – hör av er!

Visning

I alla tider har människor berättat historier för varandra. I vårt skolprogram berättar utställningar och föremål som schamantrummor, totemmasker och dansdräkter om myter och legender från jordens alla hörn.

Programmet kan inrikta sig till olika åldrar och nivåer.

För förskola och lågstadie ligger fokus på berättelser om djur och varför saker är som de är. Vad hände t ex när den australiensiska paddan svalde allt vatten? Hur kom det sig att krokodilen i Amazonas djungler svalde elden? Hör de samiska legenderna om hur människor kan förvandlas till vargar och björnar. Lyssna till när korpen utmed den nordamerikanska nordvästkusten börjar bajsa på festen. Hur fick leoparden egentligen sina fläckar?

Mellanstadieelever fördjupar sig kring världens olika skapelsemyter. Med Big Bang och de kristna och fornnordiska skapelsemyterna i bagaget får eleverna t ex höra om den australiensiska drömtiden, Mayafolkets tankar om de första majsmänniskorna, Västafrikanska Benin citys skapelse och de två bröderna, hur solens rike – Japan – blev till, samt hur den nordamerikanska korpen även hade ett finger med sig i skapelsen av världen.

Högstadiе-, gymnasie- och vuxenstuderade reflekterar över olika berättelser, hur de är uppbyggda och varför de ser ut som den gör. Utifrån berättelse från olika delar av världen diskuterar vi vad en myt, legend, saga och skröna är. Hur spelar klimat, miljö och traditioner in på hur en historia berättas? Vad finns det för likheter och skillnader mellan myter och legender från världens alla hörn? Vad är en tricksterkaraktär? Hur kan en berättelse gestaltas? Hur används äldre myter idag? Vilka drag bland äldre myter kan vi hitta i dagens populärkulturella historier?

Diskussionsfrågor före, under och efter besök

1. Vad är en myt? Vad är en skapelsemyt?
2. Vad är en legend?
3. Jämför olika skapelsemyter – vad finns det för likheter och skillnader?
Diskutera t ex den kristna, nordiska/asatro, Big Bang, drömtiden, nordamerikansk nordvästkust osv. Brukar det vara en varelse som skapar världen eller börjar den bara av sig själv? Var världen perfekt från början eller behövde den rättas till? Hur är förhållandet mellan djur och människor?
4. Vad finns det mer för olika slags berättelser?
5. Vad är en trickster?
6. Vad är det för skillnad mellan linjär och cyklisk tidsuppfattning?
7. Hur kan en historia berättas och levandegöras?
8. Hur kan klimat, miljö och traditioner spela in på hur en historia berättas?
9. Hur kan en berättelse vara uppbyggd?
10. Vad kan en berättelse lära?

Litteratur

Elander, Magnus, Widstrand, Staffan *Ajunngilaq - arktiska ögonblick*, 1997
Hemming, John, *Tree of Rivers, The Story of the Amazon*, 2009
Hultkrantz, Åke, *The Religions of the American Indians*, 1992
Redonnet, Jean-Claude, *Australien*, 1996
Wallin, Lars, *Aboriginer och didjeridu*, 207